

Дитина буде такою, якою її виховали батьки

міркування психолога

...Кожному з батьків необхідно знати одну важливу річ ... Будь-яка дитина є такою, якою її виховали батьки. І якщо наше чадо робить щось не так, як хотілося б, то батькам необхідно сісти і добре подумати, що вони робили не так і як це можна відправити. Їм відправити, батькам.

«... я зрозуміла, що люди в Інтернеті набагато тупіші та більш відразні, ніж моя дочка. Це плюс» - з відповіді мами 11-річної дівчинки на коментар в ФБ. Перекладаємо на українську мову: «Моя дочка тупа і відразна. Слава Богу, є люди набагато тупіші та більш відразні».

Матусі, я вас усіх люблю, але дітей шкода.

Знаєте, чого ніяк не хочуть розуміти 99% батьків, які приходять до мене на консультації? Що дитина у них вийшла такою, якою вони, батьки, її виховали. Що всі комплекси, недоліки, всі «він нічого не хоче», «вона зовсім знахабніла», «він мене має за порожнє місце» – це результат їхнього батьківського піклування. Якщо тільки дитина не з'явилася в родині в свої 14 років.

Так ось. Заявляю впевнено й офіційно: дитина – така, якою ми її виховали.

Розмови про вплив поганої компанії, Інтернету, шкільних вчителів, обставин, неправильної генетики – це лише спроби зняти з себе відповідальність і знайти винних у власних помилках.

Так, погана компанія запропонує ВАШІЙ дитині наркотики, візьме з собою на пограбування кіоску і розповість, звідки беруться діти. Так, Інтернет розкаже ще й про те, як саме зачати цих дітей, покаже тупі іграшки і запропонує ВАШІЙ дитині кілька безболісних способів самогубства. Так, шкільні вчителі не особливо хвилюються через те, щоб ВАША дитина отримала якісну освіту. Так, держава сьогодні анітрохи не переживає, скільки ви працюєте, щоб нагодувати ВАШУ дитину. Так, прадід чоловіка був бандитом із великої літери, а у ВАШОЇ дитини такий самий колір очей ...

Побачили ключове слово? Тому що при правильному підході всі ці фактори не будуть мати ніякого впливу.

А тепер давайте поміркуємо. Помилки робили ми. Удобрювали рослину ми. Забували поливати та протирати листочки теж ми. Ми переклали її з підвіконня на книжкову полицю – ну і що, що світла не вистачає, головне – так красивіше і НАМ зручніше. Дозволили кішці ходити під неї в туалет. Під час веселих свят кидали в квітковий горщик недопалки і кісточки від курки. Рослина зів'яла, припинила рости і з горщика погано пахне. Хто винен? Рослина?

Змущувати того, хто молодший і слабший, розплачуватися за помилки того, хто старший і сильніший – підло. Карати за те, чого самі не змогли сформувати – підло. Вішати ярлики, особливо прилюдно – підло.

Нецензурна лайка в обличчя матері – це крик про допомогу.

Аня дуже заважає своїй мамі. Тому що мама хоче вийти заміж, а Аня не подобається її обранцеві. Якщо чесно – є за що. Аня в свої 14 років вже добре знайома з алкоголем, відмовляється прибирати у своїй кімнаті, ночами сидить за комп’ютером і пащекує до мами з вітчимом такими словечками, яким позаздрив би боцман зі сорокарічним стажем. У Ані не складаються стосунки з класом, у неї немає подруг. Минулого року вона повернулася зі школи з виголеною скронею і малиновим волоссям.

Аня заплакала під час нашої розмови, коли ми торкнулися ночей «ВКонтакті». «А що мені ще робити вночі?! – кричала Аня. – Мені страшно! Мені треба, щоб хтось зі мною розмовляв! Я боюся залишатися сама, а вона з 8-ми років залишає мене ночами, тому що йде грati в більярд! А тепер до свого чолов’яги їде! »

Мене зовсім не дивує, що місяць тому Аню п'яну привели додому люди, які не пройшли повз дівча, що сиділо на лавочці.

Тому що і малинове волосся, і алкогольні коктейлі, і нецензурна лайка в обличчя матері – це крик про допомогу.

Але мама Ані щиро впевнена, що їй просто не пощастило з дочкою. Мама вважає, що 6 переїздів із міста в місто і п'ять шкіл за сім шкільних років не повинні були вплинути на нормальну дитину. Що 14-річна дівчинка повинна зрозуміти, що мама ще молода і хоче влаштувати своє життя – вийти заміж і народити малюка. З яким їй, звичайно, обов'язково пощастиТЬ... У відповідь на моє запитання про більярд вона, з інтонаціями повної впевненості в своїй правоті, сказала: «Я йду вночі, а вночі діти повинні спати!»

Як часто чую я від батьків претензії до дітей! І як не часто бачу розуміння того, що власні помилки необхідно виправляти самим. Вазон, який гине в горщику, можна врятувати. Змінити землю. Перекласти його туди, де йому буде вистачати світла і повітря. Поливати за графіком. Обережно відламати відмерлі листочки. Підживлювати. Не пускати до кімнати кішку ... А якщо цього не робити, то краще буде пересадити його, наприклад, до лісу.

Але тоді вже не розрахуйте, що він буде тішити своїми барвами та запахами, весняним пробудженням і ошатною зеленню посеред зими. Або найняти садівника за великі гроші, нехай доглядає. Але тоді погоджувається з тим, що перший пелюстки побачить садівник, а не господар. А з недопалками і кішкою він – так, не тішить, а заважає і дратує.

Якщо людині постійно говорити про те, що вона – свиня, вона рано чи пізно почне хрюкати. Якщо вважати, що дочка в 11 років тупа і огидна, вона обов'язково такою стане.

Багато хто, напевно, не повірять, але всі наші діти насправді дуже слухняні. Мама каже, що я нечупара? Гаразд, буду нечупарою. Тато вважає мене занудою і скиглійкою? Піду поплачу! Прислухайтесь до себе. Почуйте, що і як ви говорите дитині. Уявіть себе на її місці. Спробуйте відчути, що відчуває вона!

Вчинок можна виправити, а людина не може стати іншою.

Кілька років тому мені довелося відмовитися від послуг доглядальниці після того, як я почула її розмову з моїм трирічним сином: «Ти поганий хлопчик! Хороші хлопчики так не роблять!» Вона не розуміла головного: мій син – добрий. Так, він зробив негарний вчинок. Але він виправиться, саме тому, що він хороший!

Батькам треба взяти за правило одну дуже просту річ: ми засуджуємо не дитину, а її вчинок!

Треба навчитися розділяти ці дуже різні поняття: людина і вчинок. Вчинок завжди можна виправити. За нього можна відповісти. Наступного разу так не вчинити. А людина не може стати іншою. Відчуваєте різницю?

Ще раз. Будь-яка дитина є такою, якою виховали її батьки. І якщо вона щось робить не так, як хотілося б, то батькам необхідно сісти і подумати, що вони робили не так і як це виправити. Їм виправити, батькам. Якщо все робити поступово і з любов'ю, то рослина повільно, але все-таки видужає. І почне приносити радість.

Головне – не запіznитися, поки вона остаточно не загинула....